Поштарина плаћена у готовом.

НОВИ САД
уторак,
16 новембра 1937
Година III - Бр. 258 (747)
—
Излази свакодневно
осим понедељника
Месечна претплата 20 дин.
за земљу, 50 за иностранство
Примерак 1 динар
Огласи по тарифи

ДАН

ДАН
независни информативни
дневник
—
Уредништво и администрација:
Краља Александра ул. бр. 7
Телефони: 21—05 и 21—06
Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду
број 58.460
Поштански фах бр. 178

Утврђен је текст декларације Бриселске конференције

Брисел, 15 новембра. — Авас јавља:

„Соар" саопштава да на основу енглеског предлога текста декларације, који ће данас бити упућен конференцији у Брислу и који ће, данас, бити дефинитивно прихваћен, да силе констатују са жаљењем „да је јапанска влада одбила да узме учешћа у измени мишљења по питању мирног уређења спора на Далеком Истоку".

Јасно је сада да се схватање Јапана, који је директно својим интересима везан за тај споразум, потпуно разилази од схватања великог дела других нација и влада у свету. Делегати, сакупљени у Брислу, сматрају да тај спор не интересује само Јапан, већ и све силе-потписнице Вашингтонског уговора и Париског пакта, и да све земље имају исто тако важне интересе на Далеком Истоку и на одржавању мира.

Непријатељства на Крајњем Истоку изазвала су велике штете за већи број држава и за њихове држављане у тим земљама, као и тешка поремећења и озбиљне губитке у међународној трговини. Та непријатељства изазвала су, код свих нација, осећање ужаса и огорчења, а у целом свету, сем тога, осећање несигурности. Влада Јапана подвлачи да је она била приморана да употреби оружану силу у Еини, у циљу да склони кинеску владу да би променила своју политику.

Делегати, сакупљени у Брислу, сматрају да је тешко разумети зашто Јапан стално одбија ову методу. Надајући се да Јапан неће остати до краја код тог негативног става, делегати ће испитати какав мора бити њихов заједнички став у једној ситуацији у којој један потписник једног међународног уговора одбија да се састане да преговара са другим силама - потписницама, да би так оизбегао обавезу истог уговора.

ИТАЛИЈА НЕ ПРИСТАЈЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИ ТЕКСТ ДЕКЛАРАЦИЈЕ

Брисел, 15 новембра. — Авас јавља: У круговима Бриселске конференције влада опште убеђење да ће делегат Италије, после кратке начелне изјаве, одбити да одобри предложени текст декларације која је састављена у суботу поподне.

Делегати скандинавских земаља и Холандије, примили су већ инструкције од својих влада да одобре ту декларацију.

Кабинетска Криза у Румунији

Изгледа да ће г. Татареску убрзо образовати нову владу

Букурешт, 15 новембра. — Авас јавља: Са обавештене стране изјављују да ће мандатор г. Татареску брзо обавити посао око образовања нове владе, уз учешће либералних дисидената. Та група, за коју се говори да ће се поново вратити либералној странци, учиниће да се нова влада г. Татареска прошири удесно и то на изборној бази.

ОСТАВКА РУМУНСКОГ ПОСЛАНИКА У РИМУ

Букурешт, 15 новембра. — Авас јавља:

Извесни листови доносе вест да је румунски посланик у Риму г. Лугошиану поднео оставку. Наименовање његовог наследника могло би да изазове сличне дипломатске тешкоће, какве су се десиле и другим земљама.

Пред оставком г. Литвинова?

Лондон, 15 новембра. — ДНБ јавља:

„Дејли Експрес" доноси вест из Москве да треба рачунати са скором оставком комесара за спољне послове г. Литвинова.

Хапшење г. Трењева, који је био један од најинтимнијих пријатеља г. Литвинова, сматра се као знак за његово повлачење.

„Дејли Мел" доноси вест да се у дипломатским круговима Лондона на најразличитије начине тумачи опозивање неких високих чиновника лондонске совјетске амбасаде. Опозвани су аташе за морнарицу, војни аташе, аташе за ваздухопловство, као и други секретар амбасаде г. Шусте.

Премештени порески инспектори

Београд, 15 новембра. — У име Његовог Величанства Краља Петра Другог, Указом Краљевског Намесништва, на предлог г. Министра финансија, премештени су: за вишег пореског инспектора 5 групе Пореске управе у Суботици (град) г. Лазар Митровић, виши порески инспектор Пореске управе Суботица (срез); за пореског инспектора 6 групе Пореске управе у Петровграду г. Живојин Пантић, порески инспектор исте групе Пореске управе Суботица (град); за пореског инспектора 6 групе Пореске управе у Суботици (град), г. Михајло Радић, виши порески контролор Пореске управе у Петровграду.

Њ. Кр. Вис. Кнез Намесник Павле отворио је данас изложбу пољске уметности

Београд, — 15 новембра. — Њ. Кр. Вис. Кнез Намесник Павле отворио је данас у Музеју Кнеза Павла изложбу пољске уметности и радиности. Изложби су присуствовали чланови Краљевске владе и дипломатског кора. Министар просвете г. Димитрије Магарашевић одржао је поводом отварања дужи говор.

—o—

Мађарски излетници у Осијеку

Осек, 15 новембра. — Јучерашњим преподневним барањским возом у Осек је стигла једна група од 350 мађарских излетника из Печуја. У току јучерашњег дана гости из Мађарске разгледали су знаменитости Осека, а увече око пола осам часова вратили су се у Печуј. У овој групи запажен је већи број Срба и Шокаца настањених у Мађарској.

—o—

АКТИВНОСТ ЈАПАНСКЕ АВИЈАЦИЈЕ

Шангај, 15 новембра. — Авас јавља: Јапански авиони бомбардовали су железницу између Шангаја и Нанкинга Нарочито је страдала железничка станица Учин, где је било и више људских жртава.

КИНЕСКЕ ТРУПЕ НЕ ДАЈУ ОТПОР ЈАПАНЦИМА

Шангај, 15 новембра. — Авас јавља: Јапанска команда саопштава званично да су јапанске трупе заузеле Квинсан, 60 километара западно од Шангаја.

Постављена је нова Градска управа у Петровграду

На челу већа остао је досадашњи претседник општине инж. г. Владимир Живковић

Нови Сад, 15 новембра. — Данас је заменик Бана Дунавске бановине г. Светислав Рајић својом одлуком, на основу члана 3 Закона о измени и закона о општинама и Областим самоуправама, и §-а 147 Закона о градским општинама разрешио дужности 45 досадашњих чланова Градског већа у Петровграду и поставио исто толики број нових већника. Досадашњи претседник градске општине инж. г. Живковић остао је и даље на челу градске општине.

Одлуком заменика Бана смењени су градски већници: гг. Душан Бошњак ,Петар Костић, Миливој Мољац, Јован Анау, Жива Бурсић, др. Имре Варади, др. Јосип Вајтершан, Жарко Гардиновачки, Чеда Гардиновачки, Миша Грујин, Младен Грујин, Иван Димитријевић, др. Ђура Деканић, Драгомир Девић, др. Јулије Елмер, др. Мавро Ивањи, Сава Еремић, др. Стеван Ковач, Јован Константиновић, Душан Крезић, Бранислав Ламбрин, Воја Лазовљев, Милан Миља, Душан Малбашки, Андор Мартон, др. Јован Миљковић, Душан Поповић, др. Богдан Поповић, Миливој Путник, Ђорђе Потвен, др. Драгутин Петровић, Љуба Рељин, Иса Радованчев, Вељко Рацков, Лазар Ракић, Душан Сележан, Воја Срданов, Воја Славков, Никола Столић, Фрања Тот, Александар Темер, Ђурица Турински, Жива Ћурчин, Жарко Цвејић и Милорад Цветков.

На места смењених постављени су за нове градске већнике: гг. Миливој Мољац, апотекар, Петар Костић, претседник Петровградске коморе, Лазар Ракић, управник Окружног уреда, др. Богдан Поповић, лекар, Душан Поповић, ратар; Јован Анау, трговац; Жива Бурсић, ратар; др. Имре Варади, адвокат; Јован Вајтершан, ратар; Тоша Воргић, ратар; Чеда Гардиновачки, ратар; Жарко Гардиновачки, ратар; Младен Грујин гостионичар; др. Мавро Ивањи, лекар; Душан Кирћански, ратар; др. Стеван Ковач, свештеник; др. Славко Лозанић, адвокат; др. Јован Миљковић, адвокат; Милан Миља, фијакериста; Остоја Мушкиња, трговац; Андор Мартон, директор банке; Милош Николић, адвокат; Паја Нинков, инжињер; Милан Подградски, учитељ; Драг. Радичев-Радованов, трговац; др. Јосиф Вајтершан, економ; Немања Грунчић, механичар; Иван Димитријевић, ратар; Кристифор Драган, индустријалац; Фрања Ђарфаш ,трговац; Сава Еремић, адвокат; Јулије Елмер, адвокат; Андрија Закић, приватни чиновник; др. Павле Зубковић, претседник Сирочадског стола; Душан Сележан, ратар; Војин Срданов, ратар; Александар Темер, трговац; Сава Турински, ратар, Ђурица Турински, ратар; Фрања Тот, лончар; Миливој Тодоровић, трговац; Јоца Цвејанов, ратар; Витомир Чобанић, трговац; Филип Штагелшмит, ратар.

Двадесетогодишњица бољшевичке револуције и њене „благодети“

Лењинград, новембра. (Трансконти). — У целокупној Совјетској Унији прослављена је са великим свечаностима 7 о. м. двадесетгодишњица бољшевичке револуције. Године 1917 на дан 7 новембра Владимир Уљанов Лењин преузео је власт из руку народног трибуна Керенског.

У то доба Лењин је рачунао на потпору Троцког, Каменова, Зиновјева, Бубнова и Сталјина, који су сви били на истакнутим положајима. Револуција, коју су ове личности покренули уз помоћ неколико хиљада радника из предузећа Путилов и једне групе морнара из луке Кронштат, у току ових двадесет година уопште није заустављена. Обећавања, која је тога дана Лењин дао масама, показала су се као празан сан. Његови наследници су их порицали.

Од истакнутих личности, на чију је потпору Лењин тога дана рачунао, један једини се одржавао на власти: Јосиф Висановић Сталјин. Напротив, Троцки ,организатор Црвене Армије, одличан говорник и главни покретач револуције, данас живи у изгнанству у Мексику и сматран је за народног непријатеља. Каменев и Зиновјев платили су главом своју дрскост, којом су покушали да дискутују са Сталјином. Најдуже се одржавао Бубнов, који је тек ових дана смењен са положаја народног комесара за просвету.

У току ових двадесет година мењали су се људи на управи земље, а мењала су се и схватања, начела и пароле. Лењинов комунизам данас је делимично забрањен, а делимично преуређен. Остали су само методи.

Револуција је себи прокрчила пут безбројним стрељањима, а творац Чеке, Феликс Ђержински изјавио је једном: револуција мора да се окупа у крви. Данас, кад је по изјавама Сталјинових сарадника комунизам освојио целокупну Русију, број смртних пресуда расте из дана у дан.

У току прошлог месеца у Совјетској Русији стрељан је укупно 1381 човек на основу судских пресуда. А колико је људи стрељано без икаквог суђења?

Није нетачна изјава једног познаваца прилика у Русији, по којој Сталјин своју изборну кампању води карабинским метцима да би уштедео пропаганду штампаним материјалом. Терор последњих месеци потсећа на делатност Чеке. Ту делатност диктирају политички обзири. Под другим околностима сви ови народни непријатељи, досадањи чиновници пољопривредних задруга, претседници и секретари комунистичких партиских органа, чланови сеоских и градских совјета и други били би одликовани Лењиновим орденом или орденом црвене заставе и слављени као јунаци у совјетској штампи.

Ако Сталјинов режим данас води рачуна о интересима малих људи, ако им обећава миран и удобан живот, кад тренутно врши све оно што је била компетенција Врховног Савета Совјетске Уније, то долази отуда што народне масе немају више поверења према нижим чиновницима, са којима су у сталном додиру и које мрзе зато што извршују налоге добијене одозго.

А то је и разлог овим процесима. Сви ти људи оптужени су за саботажу шпијунажу и друге деликте, због којих се и стрељају.

Вероватно је да ће се одмах после претстојећих избора обуставити овај талас терора, да би незадовољство масе било уперено на друге људе.

Ова политика се тренутно води на врло широкој бази, тако да изазива и реперкусије у супротном правцу, а у облику атентата. У току последње недеље у области Лењинграда партиски агитатори премлаћују се скоро свакодневно.

У Светском рату Совјетска Русија је изгубила неколико милиона људи на разним фронтовима. Али не може се израчунати колико је жртава изискивала бољшевичка револуција. У сваком случају број тих жртава није мањи него у светском рату.

Пре двадесет година грађански рат у Русији је почео паролом о слободи, једнакости и братству. Он ни дандањи није завршен и још увек изискује хекатомбе у тој огромној земљи од Хабаровска и Владивостока, до Минска и Кијева.

Депутација новосадских ратних добровољаца код министра г. Св. Станковића

Данас у 10 часова пре подне, у кабинету заменика Бана Дунавске бановине, министар пољопривреде инж. г. Светозар Станковић примио је једну депутацију ратних добровољаца и аграрних интересената из Новог Сада. Добровољце је предводио гостионичар г. Сава Дотлић, а на челу аграрних интересената налазио се економ г. Мирко Шилић.

Депутација коју је сачињавало око 20 угледних баштована из Салајке и Подбаре ,иначе ратних добровољаца и аграрних интересената, изложила је министру инж. г. Станковићу тешко стање ратних добровољаца и аграрних интересената у вези са добровољачком и аграрном земљом коју уживају. Депутација је затим зимолила г. министра да нареди аграрним властима у Новом Саду да се новосадским добровољцима и аграрним интересентима што пре израде експроприационе одлуке, како би се земља коју уживају могла што пре грунтовно спровести. Интересенти изјављују да су још увек у неизвесности у погледу трајног власништва ове земље, тако да не могу довољно рационално ни да је обрађују, јер незнају да ли ће остати њени вечити господари.

Земља коју уживају ратни добровољци и аграрни интересенти у Новом Саду до сада није могла бити рационално обрађивана, јер је увек постојала опасност да ће садањи уживаоци бити премештени на друге парцеле или ће бити померани бар за неколико парцела даље. Из тих разлога интересенти се нису усуђивали да земљи посвећују довољно пажње и да је обделавају са потребном негом, јер нису имали рачуна да за њу жртвују труд, новац и време незнајући да ли ће остати њени трајни власници. Заслугом Министра инж .г. Станковића земља коју уживају новосадски интересенти дефинитивно је премерена, субјекти су уведени на парцеле и преостаје да се једино још грунтовно спроведе. Ово ће ићи у толико лакше, што се у Новом Саду налазе све више аграрне власти, Комисија за ликвидацију аграрне реформе и Банска управа, тако да је потребно само ,једно наређење министра инж. г. Станковића па да се већ једном приступи и овом послу. Претставници депутације изјавили су нам да би се грунтовна спроведба за аграрне интересенте могла извршити у року од 4—5 месеци.

Депутација је, истовремено, замолила министра инж. г. Станковића да интервенише код надлежних финансиских власти да се изврши комисиска процена земље на поседу града Новог Сада ,на тзв. Шварцовом закупу у Касапској ади, који се у катастру воде као шума, како би се и на овим поседима могле издати грунтовне одлуке. Све дотле док не буде извршена процена ових закупа, тј. док земља не буде класифицирана, интересенти исту неће моћи грунтовно спровести.

На крају, депутација је замолила још министра инж. г. Станковића да се на новоодвојеном аграрном земљишту, на Ратном острву, које носи назив Мајурски рит, резервише око 200 јутара за оне интересенте из Новог Сада који су оптерећени бројним члановима породице, а нису подмирени довољном количином аграрне земље.

Министар пољопривреде инж. г. Светозар Станковић примио је депутацију врло лепо, саслушао је њене жеље и обећао да ће се у најскоријем времену приступити грунтовном спровођењу аграрне земље за интересенте из Новог Сада и по осталим тражењима г. Министар је обећао своју пуну помоћ.

Италија нам је одобрила специјални контингенат за живе свиње

Београд, 15 новембра. — Италија нам је још у августу о. г. одобрила један специјални контингент за живе свиње. Вредност овог контингента, који се односи на ову годину износи 7 милиона лира. Како се расподела ових контингената вршила у Италији, то је у почетку постојао неспоразум који ће извозници у нашој земљи добити ове контингенте. Од стране Италије ови контингенти подеље на су на два равна дела на Федерацију трговаца и на Федерацију индустријалаца. Споразум о расподели контингената међу наше извознике већ је постигнут и извоз свиња у Италију почео је још крајем септембра.

—о—

Како је Лењин одредио дан октобарске револуције

Совјетски лист „Партијноје Стројитељство“ је објавио некоје податке о припремама за октобарску револуцију и о томе, како је Лењин одредио дан устанка.

Револуција против привремене владе се спремала, али чланови централног комитета бољшевичке странке се нису слагали у погледу дана, када треба револуција да избије. Некоји су мислили, да прво треба добити вотум од конгреса совјета и тек онда, кад то одреди конгрес, сазван за 20 октобра, изазвати устанак под геслом „сва власт совјетима“. Лењин се у то време крио у разним конспиративним азилима и, ослањајући се на своје информације, наговарао је и уверавао, да револуцију треба подићи баш у октобру.

Међутим, изненада је дошло до „техничке промене“, коју Лењин није предвиђао: привремена влада је уклонила министра војног Верховског. С тим у вези Лењин се 24 октобра по старом календару, обратио писмом на чланове Централног извршног комитета. У том писму је рекао:

„Ове редове пишем 24 октобра увече. Ситуација је јако критична. Све сада виси на длаци. Уклањање Верховског доказује, да се даље не може чекати. Треба пошто-пото вечерас, ноћас, ухапсити владу. Чекати се не сме. Могло би све пропасти...“.

„Ко ће преузети власт? То није важно: нека је преузме војно-револуционарни комитет или нека друга организација. Ни у којем случају се власт не сме оставити у рукама Керенског и другова до 25 октобра. Свршите ствар вечерас или ноћас. Политички циљеви ће се разјаснити касније“.

То писмо је стварно било сигнал за револуцију, која је одиграла тако изузетну улогу не само у историји Русије, него и у историји читаве Европе.

Стање на тржишту жита

Београд, 15 новембра. — Тенденција на прекоморским тржиштима жита се у току ових дана поправила. Истовремено повећао се и промет. Заустављен је и пад цена, које се могу сматрати за сада као стабилизовано те повољне вести о стању жетве у Аргентини и Аустралији неће више много утицати на цене. Тражња у континенталним земљама се нешто повећала. Тако је Шпанија купила веће количине румунског жита, а и Немачка је извршила знатне набавке пшенице. Из Мађарске извезене су веће количине за Аустрију и Швајцарску.

Кукуруз се продаје у нордиске земље. Постигнута је цена 127 сх циф нордиско пристаниште, тако да је питање да ли ће мађарски извозници искористити своје право опције. На југословенским тржиштима цене су због мање тражње нешто попустиле. Бачка и потиска пшеница појевтиниле су на 165 до 170 динара. У Бугарској су цене кукуруза нешто порасле.

Резерви прошлогодишњег кукуруза скоро нема више. Нова жетва процењује се на 1,1 милиона тона, а извозни вишак на 150.000 тона. Извозних послова још нема, јер је бугарски кукуруз тек у пролеће способан за извоз. Мекиње су трговане по 215 лева фоб црноморско пристаниште, углавном за Енглеску.

У Бечу има још увек мало домаће пшенице на тржишту. О расподели друге румунске транше воде се још преговори. Очекује се увоз веће количине руске ражи, и то још пре обуставе речног саобраћаја на Дунаву, јер су две пошиљке већ стигле у ушће Дунава. Воде се и преговори о увозу руске пшенице.

Политички живот

Изјава Министра г. Св. Станковића

За време свог боравка у Сомбору новинари су посетили Министра г. Светозара Станковића, који им је о разним актуелним проблемима свога ресора дао изјаву за јавност.

У погледу сељачких дугова Краљевска влада је донела коначну одлуку, тако да по овом питању неће бити никаквих промена. У ствари извршних одредаба биће неких измена које ће се претресати на идућој седници Министарског савета.

Питања аграра такође је коначно ликвидирано и до краја идуће године сваки власник ће добити обвезницу. Краљевска влада је решила питање пољопривредних радника. Месни радници имају првенство приликом запослења и само у том случају ако таквих месних незапослених радника нема могу се запослити радници из других општина. Да би се што боље решило питање незапослених пољопривредних радника, поред постојећих пољопривредних комора основаће се нови отсеци, који ће се бринути о запослењу ових радника.

У погледу подизања силоса Министарски савет предузео је мере за осигурање кредита у износу од 60 милиона динара за подизање силоса у Панчеву, Шапцу, Новом Саду, Петровграду, и Старом Бечеју. Расписана је лицитација, која је одржана 28 септембра али није било ни једног лицитанта из разлога што су на њој могла узети учешћа само наша предузећа из земље. Расписаће се нова лицитација, на којој могу учествовати и страна предузећа и уверени смо да ће бити и успеха. За случај ако се предвиђени кредит не би утрошио на подизање ових силоса, употребиће се у другим местима.

Министар г. Цветковић кумовао је освећењу омладинске заставе ЈРЗ у Стапару

Стапар, 15 новембра. — Јуче пре подне стигао је у Стапар из Сомбора г. Драгиша Цветковић, Министар социјалне политике и народног здравља, који је у Стапару кумовао освећењу омладинске заставе Југословенске радикалне заједнице. После тога је на тргу испред општинске зграде одржао политички говор, на збору који је сазвала организација Југословенске радикалне заједнице среза апатинског.

У пратњи Министра г. Драгише Цветковића налазио се народни посланик г. Милан Бацак, као и г. др. Михајло Кашпер, посланик апатинског среза у друштву са потпретседником среског одбора ЈРЗ за срез апатински г. др. Симом Рацићем. При уласку у Стапар г. Цветковића је ту поздравио г. Ђура Волић, претседник општине. Формирана је велика поворка кола и пешака, која је пратећи г. Цветковића ушла у Стапар.

Омладинску заставу — коју је поклонио г. др. Михајло Кашпер, народни посланик уз црквени обред, а уз кумовање г. Цветковића, осветио је месни парох г. Никола Станишић.

Пошто је изложио економску и привредну политику владе г. др. Милана Стојадиновића, Министар г. Цветковић прешао је на излагање политичке ситуације, па је том приликом, између осталог, рекао:

— Последњих дана наша политичка јавност занима се нарочито питањем споразума који су српијанске ванпарламентарне опозиционе странке закључиле са ХСС г. др. Мачека. Око овог споразума створила се велика политичка полемика, са много ларме и реклама. У овоме су се нарочито истицали врло добро познати нам претставници српијанске УО, сматрајући споразум као велики успех, преко кога би УО у најскорије време имала да дође до изражаја. Рачунице су биле свакојаке, и различити. Једни нервозни у своме ставу исчекивања у споразуму гледали су врло брз долазак на власт и реализацију свих интереса који овакав положај доноси. У томе су нарочито одликовала господа из УО.

ДРВО — УГАЉ — КОКС
ДИМИТРИЈЕ БЈЕЛИЋ
Штранд пут. — Телефон бр. 31-44

САСТАНАК ИЗВРШНОГ ОДБОРА ЈРЗ У НОВОМ САДУ

Вечерас, у 8 часова, у малој дворани ресторана „Липа", одржаће се седница Извршног одбора ЈРЗ у Новом Саду. Ову седнице, за коју влада велико интересовање у свим политичким круговима, сазвао је први потпретседник г. др. Обрад Милутиновић.

Према нашим информацијама, на овој седници претресаће се питање организација свих квартовних пододбора и извршиће се верификација управа нових пододбора.

Како сазнајемо, ускоро ће се сазвати и Месни одбор ЈРЗ. Проноле су се вести у добро информисаним круговима, међу присталицама ЈРЗ, да ће се на овој седници Месног одбора инсистирати на новом избору првог потпретседника Месног одбора. Као што је познато, за првог потпретседника изабран је, у своје време, г. Сава Вујић против г. др. Обрада Милутиновића.

Више је него вероватно да ће седница Месног одбора бити врло жива и да ће доћи до коначног пречишћавања односа између обе групе присталица ЈРЗ.

СКУПШТИНА МЕСНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ МЛАДОНЕМАЧКОГ ПОКРЕТА

Јуче после подне, у гостионици г. Кота, у улици Лазе Телечког, одржана је редовна годишња скупштина Месне организације Младонемачког покрета. Претседавао је г. Јакоб Берлет ,инсталатер из Новог Сада. На скупштини је присуствовао и вођа Младонемачког покрета у Југославији г. др. Никола Хаслингер, лекар из Београда.

Извештаји су једногласно примљени, те је после исцрпљеног дневног реда извршен избор нове управе. Стара управа је поново изабрана на челу са г. Јакобом Берлетом.

На овој скупштини г. др. Хаслингер одржао је значајан говор о циљевима Младонемачког покрета у Југославији. У свом говору он је истакао да о споразуму између немачке мањине не може бити говора без Младонемаца.

Вучење II кл. 18 и 19 XI
Срећке се могу добити
у глав. овлашћеној продавници срећака
ЛАЈОША ЛУСТИГА
Нови Сад Кр. Александра 13.
Овде, у овој срећној колектури, је испаћена у прошлом колу премија од 2,000.000 динара

Г. ДР. ДУДА БОШКОВИЋ У НОВОМ САДУ

Јуче, у недељу пре подне, допутовао је у Нови Сад, господин др. Дуда Бошковић. У току јучерашњег дана г. др. Бошковић састао се са својим пријатељима. Циљ доласка је, као што је г. др. Бошковић изјавио, приватне природе.

НОВИ МАЂАРСКИ ЛИСТ У НОВОМ САДУ

Почетком децембра почеће у Новом Саду излазити недељни лист „Полгар" („Грађанин"), који ће излазити четвртком и недељом. Уредник листа ће бити г. Агоштон Ковач, новинар, досадашњи дописник „Регели Ујшага" из Темерина. Штампаће се у штампарији „Фаркаш и Дирбек."

Пушити... а ипак имати снежно беле зубе!

Ружни талог на зубима, који се лако ствара код јаких пушача и који мало помало уништава зубни емаљ, може се врло једноставно отстранити.

Ујутро као прво темељито очистити зубе са Chlorodont-ом. Chlorodont паста за зубе са дивним освежавајућим окусом ментола, својом ванредном способношћу чишћења претвара жуте зубе у снежно беле, те отстрањује ружан и штетан талог са зуба.

Увече као последње пре спавања треба безусловно поновним темељитим чишћењем са Chlorodont-ом отстранити остатке јела међу зубима. Chlorodont пенушави или без пене — оба су квалитета једнако добри. — Домаћи производ.

Неколико капи Chlorodont воде за уста у чашу воде употпуњује освежавајуће деловање редовите неге уста и зуба са Chlorodont-ом.

Протестни збор радника и намештеника није одржан

Протестни збор радника и намештеника ,који је био заказан за недељу пре подне у свечаној дворани палате Радничке коморе, није могао да буде одржан пошто је одмах у почетку збора дошло до гужве, тако да је полиција морала интервенисати и наредити растурање збора.

Збор су сазвали Ботич, Месни међуструковни одбор УРС-а и Савезна организација Савеза графичких радника поводом захтева послодавачких корпорација због измене Закона о радњама. Свака радничка односно намештеничка корпорација одредила је по једног говорника, који су требали да реферишу по питањима која су била на дневном реду.

Претседник збора г. Јован Орос са закашњењем је отворио збор. У дворани је било око 250 до 300 радника, а међу њима једна група, која није спадала међу оне који су збор сазвали. То је и сазивачима збора пало у очи и због тога су предузели мере предострожности за случај ако би се покушавало ометати збор.

Г. Орос је саопштио радницима задатак збора, а затим је дао реч столарском раднику г. Божидару Машићу. Тек што је први референт почео да говори, у последњим редовима дворане устао је један радник ,који је, такође, почео да говори. Одмах је настала велика граја и гужва у дворани. Колико се могло разумети, радник је захтевао да се и њиховој групи дозволи да одреди једног говорника. Радници из редова радничких организација који су сазвале збор налетели су на говорника, као и на оне, који су га одколили. За неколико тренутака настала је у дворани општа гужва.

Комесар збора г. Дејан Кравић, чиновник Управе полиције, одмах је наредио стражарима, који су се налазили у фоајеу, да интервенишу, а присутне је позвао да напусте дворану. Стражари су са муком успели да испразне дворану.

ПОНОВНЕ ВЕСТИ О ФУЗИЈИ ДС И СДС

Сарајевски листови доносе вест да се поновно ради на фузионисању ДС и СДС, о чему је „Дан" својевремено писао. Према тим вестима, ако дође до фузије, претседник фузионисане стрнке имао би бити г. Љубомир Давидовић, а потпретседник г .Адам Прибићевић. Последњи пут г. др. Срђана Будисављевића у Београд је у вези, тврди се, са тим фузионисањем. Љубљанско „Јутро" међутим, тврди, коментаришући ове вести, да до фузије, ипак, неће доћи, јер ДС увиђа да СДС више уопште нема за присталице Хрвате и Словенце, већ само нешто пречанских Срба. Словенце је давно већ изгубила, и на њих се СДС не брине; Хрвати су сви отишли у табор г. Мачка, тако да је остало нешто Срба у Хрватској и Војводини.

„На седници општинског одбора у Бачкој Тополи јавни бележник г. Сима Поповић, одборник, потегао је револвер на претседника општине г. Милана Маркушева и претио му да ће га ишамарати

У смислу Закона о штампи, а у вези чланка, отштампаног у „Дану" дне 13 новембра 1937 г. под насловом „На седници општинског одбора у Бачкој Тополи јавни бележник г. Сима Поповић, одборник, потегао је револвер на претседника општине г. Милана Маркушева и претио му да ће га ишамарати", молим да у наредном броју на истом месту и под истим насловом у Вашем листу отштампате ову моју исправку. Читав допис је нетачан и скрсз тенденциозан и због тога ћу писца тужити суду.

Бачка Топола, 13 новембра 1937 г.

Сима Поповић
јавни бележник

БОЈКОТ БАНАТСКИХ ВИНА У ДРАВСКОЈ БАНОВИНИ

Енолошка станица у Марибору издала је два званична уверења о анализи банатских вина, чиме је доказано да је оно заиста бојкотовано у Словеначкој

Неосновано потрзање вршачких винских трговаца на оптуженичку клупу, због наметнути им „инкриминација“

Вршац, 15 новембра. — Познато је да је прошлогодишња берба винограда подбацила у свим нашим винородним крајевима, било због елементарних непогода било због штеточина на виновој лози. Случај је хтео да банатско виногорје буде поштеђено, и оно је имало највише залиха за подмирење потрошње у земљи. Та околност обрадовала је све банатске виноградаре, који су се, стицајем прилика, нашли на најбољим позицијама за снабдевање осталих крајева наше земље потребним количинама вина. Па и поред тога, цене на велико банатских вина за извоз, до самога лета износиле су 1.50 динар по литру. Тек касније и пред саму бербу, цене се пењу до 2 динара.

Банатско вино највише се конзумира у Словеначкој и на Сушаку, док у осталим крајевима мање. Међутим, иако је Словеначка требала вино из других — винородних бановина, да би се можда заштитили тамошњи виноградари са једва преосталим залихама, заведене су нарочите мере за сва она вина која се довозе из других бановина у Дравску. Наиме, сва та страна вина била су подвргнута анализу по Закону о вину. Под ту контролу нарочито су потпала вина из банатског виногорја. О томе нам сведоче два еклантантна случаја:

Вршачка фирма Волфнер чији је власник г. Јосиф Бриф продала је мариборском трговцу г. Антону Голежу, почетком марта о. г., две цистерне белог вина, а фирма А. Томаса продала је мариборској фирми И. М. Пфирмер 105 хектолитара белог вина, такође почетком марта о. г. Када су вина стигла у Марибор и примаоци почели да их крчме ,појавили се финансиски органи, и од сваког узели поједан узорак за анализу, док су преостале количине запечатили и забранили потрошњу до даљег наређења виших власти и винарског надзорника. Узети узорци вина послати су на анализу Енолошкој станици у Марибору, која је пронашла да су вина развођена и не одговарају прописима Закона о вину. О том случају купци из Марибора известили су своје продавце — вршачке фирме, — тврдећи, да потрошачи вина, а и они сами, као купци, немају ништа против квалитета ,пошто он заиста одговара поруџбини и добар је за конзум, а да надлежне власти неосновано ометају потрошњу. У томе је чак и љубљански дневник „Словенец“ изнео једну нотицу, како ће неки трговци вином у Марибору да растуре преко 20 вагона банатског вина по јевтиној цени на штету словеначких вина. Једном речју, банатски виноградари и винари нашли се у незгодном положају, тим пре, што су знали да су испоручили добар квалитет вина, док, међутим, власти не дозвољавају да се иста ,продају у Марибору.

Појмљиво је како је деловала ова вест на заинтересоване у банатском виногорју. Међу виноградарима и винарима у Вршцу, као центру банатског виногорја, настала је права пометња, јер тим гестом у Дравској бановини био је ометен несметан пласман банатских вина на најбољем тлу потрошње. Томе треба додати још и слабе привредне прилике у оно време, па разумети положај банатских виноградара и винара. Те мере које су предузете биле су непојмљиве. После њих су уследели многи оправдани протести, интервенције, жалбе и тужбе против незаконитог рада, јер се поуздано знало да вршачке фирме и винари не би смели дозволити извоз неодговарајућег квалитета вина, на штету општег реномеа свом вину банатског виногорја у Словеначкој где се оно најбоље троши. О томе је обавештено Министарство пољопривреде, Банска управа Дунавске бановине, Савез виноградара и воћара, и сви остали заинтересовани који су заиста осудили начин поступања према банатском вину у Дравској бановини.

Међутим, у Дравској бановини остало се и даље упорно код поменутих случајева, и вино је остало до данас под печатом и забраном да се не може точити. Осим тога, на основу анализа Енолошке станице у Марибору, надлежни бановински винарски надзорник поднео је тужбу против обе вршачке фирме, због преступа из параграфа 3 кажњивог по 25 параграфу Закону о вину. Ствар је дошла пред суд у Вршцу, и оба власника поменутих фирми извдени су на оптуженичку клупу. Али, тек на суду испоставило се да су они невини и да су власти у Дравској бановини неосновано ометале слободну продају банатских вина, што се противи општим прописима постојећих закона и привредном развоју у земљи, на штету виноградарства, које је до пре кратког времена преживљавало неиздржљиву стагнацију.

Наиме, одмах чим је поменуто вино заплењено у Марибору, узети су други узроци из истих судова и послати на анализу Енолошкој станици Дунавске бановине у Вршцу. На опште изненађење, ова станица својом анализом под бројем 1660 и 1674 од 15 и 23 марта о. г., утврдила је да су вина исправна и да одговарају банатском равничком вину. Тада суд није био у стању којој анализи да поклони пуну веру, да ли мариборској или вршачкој. Након тога, обе врсте вина послате су на суперанализу у Београд, Енолошкој станици у Топчидеру, која је потврдила вршачку анализу односно да је вино потпуно исправно. Суперанализе у Топчидеру заведене су под бројевима 674 795 од 25 августа и 15 октобра о. г., у којима се између осталог каже:

„Аналитички резултати нипошто не допуштају да се ово бело вино прогласи разводњеним;; с овим мишљењем сложио се и стручни одбор за испитивање вина“.

Наравно, после овога суд је оба оптужена ослободио оптужбе, пошто се у потпуности доказала њихова невиност, док анализама Енолошке станице у Марибору није поклоњена никаква вера. Тиме је доказано неосновано ометање и слободна продаја, банатских вина у Дравској бановини, до чега није смело да дође, и најмање, да се убија углед томе вину и реноме неосновано оптужених власника фирми, које су вино испоручиле за Марибор.

Оптужене је заступао пред судом вршачки адвокат г. др. Густав Керпел, претседник Виноградарског удружења из Вршца, који се заиста својски залагао да стварним чињеницама докаже исправност банатског вина, које се већ деценијама троши у Словеначкој, и то још из времена када није постојао Закон о вину, и када нису постојале законске санкције, пошто се још из тог врмена о банатском вину има најповољније мишљење, међу потрошачима у Словеначкој. Његов пледоаје по садржини био је врло значајан и њему је осудио поступак власти у Дравској бановини према банатском вину подвлачећи, да Банат троши многе производе Словеначке ,али до до данас није било ни помисли да се према њиховим производима поступи као са банатским вином тамо.

На крају занимљиво је још и то, да је Енолошка станица у Марибору могла да утврди раздвојеност вина одмах по испоруци, марта месеца о. г., док је то исто вино, расточено из цистерни у ситнија бурад и можда не најбоље надгледано, услед забране власти, можда и изгубило извесну јачину од свог првобитног квалитета, показало исправност по Закону о вину након неколико месеци — приликом супранализе у Београду. Јасно је, дакле, каква је била мариборска анализа.

Суд је сва заплењена вина ослободио својом пресудом.

Л. Н. Маринковић

Редовно купање у Новосадској минералној јодној води значи: здравље

Знате ли Ви шта је

НЕГРО?

НЕГРО је оџачар грла!

ЛУКСОР КИНО Телефон 24-07

Данас најфантастичнији филм свих времена

Изгубљени град

Следећи филм СИЛВИЈА СИДНЕЈ

Интелектуална омладина о Матици српској

11 о. м. приредио је Месни одбор Матице српске у Београду састанак за студенте, чланове Војвођанске академске трпезе. На том састанку је читан реферат о Матици српској у коме је изнет њен историјат, значај, као и њена улога у културном развитку народа. Интелектуална омладина Војводине налази да је Матица српска последњих година изгубила контакт са омладином, а са народом већ после Светског рата. Омладина жели да оживи ту стару установу која је намењена просвећивању народа. Рад војвођанске омладине већ се снажно осећа на свим подручјима живота Војводине па се већ и у Матици назире прибирање и озбиљни покушаји да се пође напред.

Састанку је присуствовало преко шездесет студената од којих се већи број уписао у чланство Матице.

—o—

Успела ловачка хајка у Суботици

Убијено је 12 срна, 58 фазана, 130 зечева

Суботица, 15 новембра. — Овдашње Савезно шумско ловачко удружење, чији је претседник г. Јоца Дивилд ,апотекар из Новог Сада, одржала је јуче свој други друштвени лов. У лову су учествовали 23 члана, који су побили 12 срна, 58 фазана и 130 зечева, што је с обзиром на кишовито време одличан резултат. У првом лову, који је одржан пре две недеље, пало је 16 срна, 21 фазан и 75 зечева. Од срна, које су годинама ,ради бољег расплода, штеђене, сада се убијају само старији и болесни комади, тј. врши се т. зв. „шкартирање“. *(Дан)*

—o—

Г. Данило Адамовић, парох из Руског Села, премештен је у манастир Војловицу

Руско Село, 15 новембра. — За заменика настојатеља манастира Војловице постављен је г. Милутин Вујић, јеромонах, са колоније Стајићево, а за намесника г. Данило Адамовић, јеромонах са колоније Руско Село. Ми смо уверени да је избор г. Адамовића потпуно оправдан, јер се он у току свога 11-годишњег рада у Руском Селу необично истакао у раду за напредак колоније. Тај његов рад уродио је и плодом. Колонија Руско Село необично жали што ће из своје средине изгубити овако вредног и агилног човека, те је зато на седници претставника свих друштава колоније решено да се умоли Њ. Преосвештенство г. епископ Викентије да г. Данила поново врати у Руско Село. Пошто су изгледи за повратак г. Адамовића врло мали, то колонија Руско Село моли Њ. Преосвештенство да чим пре постави у Руско Село другога свештеника, који ће бити вредан и достојно заменити г. Адамовића. Опроштајнам банкету који се спрема г. Данилу Адамовићу, биће присутно око стотину особа.

А. М. Ч.

ГРАНДИОЗНЕ ПЕВАЧКЕ СВЕЧАНОСТИ У СОМБОРУ

Слет певачких друштава у Сомбору био је снажна манифестација наше националне мисли и наше песме

Певачком слету су присуствовали Министар г. Станковић и заменик Бана г. Рајић

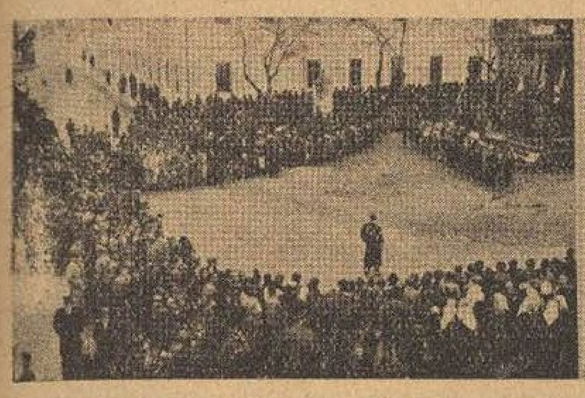

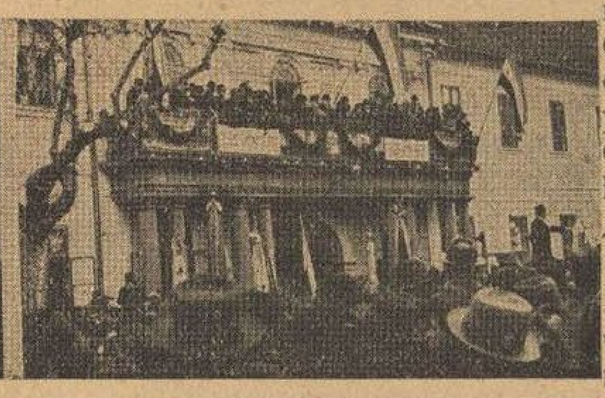

Са певачког слета у Сомбору: Званични претставници Градског поглаварства; учесници певачког слета на тргу пред зградом градске општине.

Сомбор, 15 новембра. — **Стари културни центар Војводине Сомбор већ се одавно спремао да деветнаестогодишњицу свог ослобођења — као успомену на дан када је славом овенчана српска војска донела вековима очекивану слободу, прослави што свечаније, што достојанственије. И те дане, 13 и 14 новембра, Сомбор је прославио на најсвечанији начин, у оквиру које прославе је, настојањем Градског поглаварства, приређен и слет певачких друштава Јужнословенског певачког савеза, на којем су узели учешћа жупе „др. Лазе Костића", „Мите Топаловића" и жупа „Исе Бајића" са својим певачким друштвима.**

На дан годишњице свог ослобођења, пре подне у 11 часова, одржана су благодарења у свим богомољама, на којима је узело учешћа скоро целокупно грађанство. Већ уочи тога дана, цео град је био искићен заставама, славолуцима и венцима, тако да је центар града пружао нарочито свечану слику.

Помен на гробовима др. Костића и др. Лалошевића

У суботу после подне хор Српског црквеног певачког друштва у Сомбору на гробљу, у присуству многих делегата разних певачких друштава, на гробовима великог Србина, пок. др. Јоце Лалошевића и др. Лазе Костића одржао је кратак помен и поклонио се њиховим сенима. На гробовима ових великих Срба — Војвођана, говорили су г. др. Богдан Милашиновић, претседник Јужнословенског певачког савеза и инж. г. Светозар Кротин, претседник жупе „Др. Лазе Костића." Затим је на гробове др. Костића и др. Лалошевића, положено неколико венаца.

Већ у суботу увече цео град живахнуо је. Тога дана у град се слегло скоро две хиљаде певача, који су у Сомбор дошли да манифестују величанствену српску песму. Госте — певаче, разместили су нарочити одбори у приватне домове, хотеле, школе и друге јавне установе, и старали се о њиховој удобности и исхрани.

У недељу пре подне у Соколском дому формирала се велика поворка певача-ца, која је прошла испод подигнутих славолука и густе масе сомборског грађанства, кроз главне улице и најзад се зауставила испред градске општине, на св. Ђурђевском тргу, где су сви певачи и певачице под вођством г. Светолика Пашћана-Којанова, првог артистичког вође Савеза ,отпевали државну химну и песму „Ој Словени" која је градским улицама одјекнула из две хиљаде певачких грла. Овај грандиозан хор, потсетио нас је на последњи певачки слет, који је непосредно пред сам рат, на Духове, одржан у Сомбору. Као и на оном, тако исто, али још спонтаније, на овом певачком слету, кроз песму и с песмом на устима, Српство је дало од себе видног изражаја.

Овај слет био је видан доказ наше националне свести и степена наше музичке културе. Српска, хрватска, словеначка — југословенска песма, заорила се у Сомбору, граду, који је први ударио здраве темеље певачке заједнице код нас.

На балкону градске општинске зграде, заузевши почасна места, налазили су се претставници грађанских и војних власти, као и претставници свих месних културних, просветних, хуманих и других установа. Међу овима се налазио и изасланик Њ. В. Краља Петра Другог пуковник г. Милан Мојсиловић, поред кога се налазио инж. г. Светозар Станковић, Министар пољопривреде и г. Светислав Рајић, заменик Бана. Поред њих на балкону су били гг. др. Цвета Маглић, претседник организације и среског одбора Југословенске радикалне заједнице, др. Сима Тапавица, претседник градске општине са госпођама, г. др. Милоје Милојевић, наш познати композитор, и други. Ту, са трибине, упутио је граду Сомбору поздрав г. др. Богдан Милашиновић, претседник ЈПС на који је са балкона отпоздравио претседник градске општине г. др. Сима Тапавица. Потом је поворка — бурно поздрављана — прошла кроз улице Краља Александра и венцима Степе Степановића и Петра Бојовића, па се потом пред Соколским домом разишла.

Свечана седница

Тачно у 12 часова одржана је свечана седница Ј. П.. Савеза, којој је присуствовао и инж. г. Светозар Станковић, Министар пољопривреде, као и г. Светислав Рајић, заменик Бана. Њима су том приликом у дворани Соколског дома приређене бурне овације и клицање. Изасланик Њ. В. Краља пуковник г. Мојсиловић, и остали великодостојници заузели су почасна места и свечана седница почела је свој рад. Седници је претседавао г. др. Милашиновић, претседник ЈПС. На њој је о раду и стремљењу српских певачких друштава до ослобођења, говорио архимандрит г. Стеван Илкић, који је у свом говору изнео једновековни плодоносан рад певачких друштава, који је и допринео да се и ова велика манифестација одржи у Сомбору. Говорећи о томе одао је пуно признање Покровитељу овог слета Њ. В. Краљу Петру Другом а тако исто неуморном пиониру г. Светозару Кротину, претседнику жупе „Др. Лазе Костића". При крају свога говора нарочито се осврнуо на рад пок. др. Јоце Лалошевића, који је Србе запајао идеалном оданошћу песми. Седници је присуствовала и удова гђа др. Јоце Лалошевића.

После тога говорио је о значају певачких друштава у Југославији и њиховим културним дужностима, г. др. Милоје Милојевић, композитор и професор Универзитета. У свом говору изнео је да је музичка култура и певаштво један несумњиво важан фактор за културно, морално и етичко подизање и препород нашег народа.

Говорећи о томе рекао је:

— Код нас нема још довољног разумевања за наш важан културни и национални рад ,због чега је управа ЈПС одлучила да манифестацијом пропагира свој рад приређивањем певачких слетова ,на којима треба да се покаже снага нашег певаштва, његов музички ниво, којим треба да придобије за идеје певаштва и оне, који и данас још не знају ценити важност овог културног рада.

За Сомбор, каже, да је пре рата био центар српског певаштва у Војводини и у њему је било и прво седиште Савеза. Сомбор је и после ослобођења ,под вођством пок. др. Лалошевића, у многоме допринео ширењу идеја нашег Савеза. Због тога је и изабран Сомбор за место одржавања певачког слета да би се показала целом свету национална свест српске — југословенске Војводине, снажне, која није малаксала, већ је и даље будни чувар наше заветне мисли, целокупне и јединствене наше отаџбине.

Дводневни концерти

Концерти певачких друштава одржани су у суботу увече и у недељу преко целог дана у Соколском дому. Они су успели како у моралном тако исто и у материјалном погледу. На завршном концерту у недељу увече присуствовао је и г. Драгиша Цветковић, Министар социјалне политике и народног здравља.

На овим концертима подарене су плакете свим друштвима. Плакете је поклонило и одушевљено сомборско грађанство, у знак своје пажње и исрене и одане радости. На концертима су нарочити успех показала многа друштва, на првом месту Новосадско женско музичко друштво, Музичко друштво из Новог Сада, Академски мушки хор Нови Сад, „Гусле" из Осијека, Црквено певачко и Српско занатлиско из Сомбора, „Светозар Милетић" из Мошорина, „Стражилово" из Срем. Митровице и „Граничар" из Суботице.

Јутрошњим возовима гости певачи-це испраћени на железничку станицу отпутовали су из Сомбора.

—о—

Касациони суд прогласиће пресуду оптуженим због нестанка слике Царице Јелисавете 22 овог месеца

Пред кривичним сенатом Касационог суда, под претседништвом г. др. Емилијана Богосављевића, одржан је данас јавни претрес поводом ревизије Државног тужиоштва на пресуду новосадског Окружног суда, а по кривици главног градског архивара г. Саве Оберкнежевића и г. Рајка Слепчевића, трговца уметничким предметима, поводом случаја нестанка слике бивше аустриске царице Јелисавете са тавана градског поглаварства. После реферисања главни државни тужилац г. др. Јован Костић дао је своју реч, наглашујући да нема сукоба гледишта и тезе, већ погрешне пресуде суда и повреда закона које треба исправити. После тога дао је реч бранилац прворедног оптуженог, г. Саве Оберкнежевића, адвокат г. др. Александар Адамовић, а потом бранилац другоредног оптуженог г. Рајка Слепчевића, адвокат г. др. Јован Лемајић. Ни г Сава Оберкнежевић ни г. Рајко Слепчевић нису били присутни. После речи одбране, претседавајући г. др. Емилијан Богосављевић саопштио је да ће Касациони суд прогласити пресуду на дан 22 новембра о. г. у 9 часова пре подне.

ВОЈВОЂАНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ У БЕОГРАДУ ПРОСЛАВЉАЈУ ДАНАС СВОЈУ ЗАЈЕДНИЧКУ СЛАВУ СВ. ЂУРЂИЦА

Београд, 15 новембра. — Удружење Војвођана у Београду, Војвођански клуб и Војвођанска академска трпезау Београду прославиће своју заједничку славу св. Ђурђиц сутра, 16 о. м., у својим друштвеним просторијама у Краља Милана улици 25, први спрат. Сечење славског колача обавиће се у 11 часова пре подне. **(Дан).**

Данашњи програми у биоскопима

ОДЕОН
Телефон 21-93
ЈУНАЦИ УЛИЦЕ
У главној улози
ВИЛИ МАУХ
Нов распоред претстава:
Почетак тачно 4.30, 6.30 и 9 час.

АПОЛО
Телефон 21-93
ТРИ ЗЛАТНЕ ДЕВОЈЧИЦЕ
Дина Дербин

УРАНИА
5, 7.15, 9.15
У псећјем рају
и
Канадске петорке

ЈЕДНА БОЛНА СТАТИСТИКА

У Дунавској бановини има три и по хиљаде умоболника

Од 30 хиљада умоболних колико има у целој земљи, 20 хиљада се налазе ван болница

Дунавска бановина је трећа по броју умоболних у држави!

На целој територији наше бановине има укупно око 3650 душевно оболелих. Од тога, према последњој статистици, у душевним болницама налази се 1818 болесника. Интересантно је, да се између осталих у војвођанском делу Дунавске бановине на првом месту истиче Кулски срез. У овом срезу има преко 100 умоболних. Са овом цифром у целој земљи могу се још „похвалити" свега девет срезова, и то углавном из Савске и Дравске бановине.

На првом месту по броју умоболних налази се Савска бановина, а на последњем Моравска. У Савској бановини има скоро око десет хиљада умоболних. Од тога по болницама се налази свега 3030 душевно оболелих, док се остатак налази ван болница, као безопасни по околину. Ово испитивање вршено је не само по градовима, него и по свима срезовима и мањим селима. У Моравској бановини има укупно око хиљаду умно оболелих. Од тога по болницама се налази 385 болесника. Дравска бановина, која се налази на другом месту по броју умоболника, на својој целој територији има укупно око 6000 болесника. Од тога је забележено по разним болницама свега око 1897 болесника. По главним градовима Савске бановине забележено је око 900 умоболника, а у Дунавској око 700. Интересантно је да у свега 17 срезова у целој држави уопште нема ниједног умног болесника.

*

Управник Душевне болнице у Ковину г. др. Алексеј Кињженко израдио је једну интересантну анкету о нашим душевним болесницима који се налазе изван болница. Главна сврха ове анкете била је да се сазна тачна распрострањеност душев. оболења код нашег народа, као и мере за сузбијање већег ширења истих. О овоме било је говора и на недавном Лекарском конгресу, који је пре кратког времена одржан у Новом Саду.

На територији целе наше државе има укупно око 30 хиљада умних болесника. Од овог броја 10.100 налази се по разним болницама, за душевне болести, а око 20 хиљада умоболних, који се налазе изван болнице. Интересантно је то да се ван болница налази два пута више умоболника, него оних над којима се води неки специјални лекарски надзор. Сматрало се од стране појединих лекара да болесницима, који не претстављају неку опасност за околину, није потребан неки специјалан надзор, а контрола се врши од стране месних, општинских или полициских власти.

Према једној статистици на сваку хиљаду становника у нашој земљи долази по 2.1 од сто душевно оболелих. Ово важи само за болеснике који се налазе у душевним болницама. Кад би се овде узео у обзир и три пута већи број умоболних који се налазе ван болница, свакако да би се ова цифра процената душевно оболелих у целој земљи повисила на шест процената на хиљаду становника. Интересантна је чињеница да у Немачкој само у душевним болницама долази 2.5%, а у Италији 2%.

*

Занимљиво је да готово по свим нашим душевним болницама скоро је два пута више мушких умоболника него женских, док је у Немачкој и Италији забележен већи број женских душевно оболелих, код нас су мушкарци у првенству. Од целокупног броја душевно оболелих три четвртине болесника је од 21 до 40 године. По вери највећи број душевно оболелих су католици. Карактеристично је да по свим болницама и ван болница у целој нашој држави међу Јеврејима није забележен ни један случај епилептичне психозе. Уопште нема по нашим болницама умоболних Јевреја.

По једној статистици у Дунавској бановини од болесника, који се налазе по разним душевним болницама укупно је 695 женских и 1113 мушких. Исти размер важи и за оне умоболнике, који се налазе ван болница. До 10 година у овој бановини има свега 99 болесника душевно оболелих, од 10 до 20 250, од 20 до 40 год. 843, од 40 до 60 год. 491, од 60 до 80 126 одд 80 до 95 год. 9 душевно оболелих. Ова статистика односи се само на оне болеснике, који се налазе у душевним болницама. Процентуално 63 долазе на мушке и 47 на женске болеснике.

По брачном стању нежењених умоболника има има скоро два пута више него жењених. Број деце у фамилијама са болесним родитељима износи просечно два на једну фамилију. Око 15 од сто породица немају деце, а у ређим случајевима породица има више од десет. Констатовано је да од 13 деце умоболника тек четрнаесто мора бити такође умоболно. По занимању више од једне трећине болесника су земљорадници. По разним душевним болницама, сем тога ,нарочито су заступљени просјаци и скитнице. Мали број је интелектуалаца. У нашој држави забележено је да је по болницама од укупног броја 3363 ожењених, а 6747 нежењених. Без занимања је 3500, земљорадника 3706, а остатак су разна занимања. Овај број, наравно, важи само за оне који се налазе по болницама.

*

Једну фрапантну, скоро трагичну цифру за нас претставља број умно заостале школске и остале деце. По једној статистици код нас има око 25 хиљада умно слабије развијене деце. Просечно на хиљаду становника долази 2.5 од сто. У Сједињеним Америчким Државама на сваких хиљаду становника долази око 8 процената умно заостале деце, док у Немачкој око 10 процената. Та цифра можда је код нас већа, јер се овај број рачуна на само званично забележен од стране душевних болница. Болесника са манијакално - депресивном психозом остаје више у народу, него што их смештају у болнице. Интересантно је да од 400 паралитичара стотина је забележена у градовима.

Трајање ове тешке болести је непрекидно. Више од једне трећине у нашој земљи има умоболника, који болују од рођења па скоро све до смрти. У нашој бановини у болницама има 688 душевно оболелих, који су неизлечиви, а у целој држави 3654. Ту, наравно, није узет у обзир број умоболника који се налазе ван болница, што значи још два пута толико.

*

У нашој јавности већ у више махова третирало се питање услед чега се не подижу нове болнице за душевно оболеле. Ми смо напред поменули да по тачним подацима са којима се располаже има укупно 30.000 умоболника у нашој држави. Од овога свега се 10.000 болесника налазе смештени по разним душевним болницама, док се остатак од 20.000 налази на улици. Ови болесници, који се налазе на улици, мање-више, углавном су просјаци, скитнице итд. и уопште неспособни да на други начин егзистирају. То је једна жалосна чињеница, али се код нас, нажалост, још увек не предузимају кораци да се овим несрећницима како било помогне. Потребно је градити нове душевне болнице у које би се сместили сви болесници без разлике на јачину болести.

Двадесет хиљада болесника од најгрозније болести вапије за болницама. Потребно је што пре о овоме повести рачуна јер ово стварно претставља наше највеће социјално зло.

У. Чоб.

НОВЕ КЊИГЕ И ЛИСТОВИ

Једна корисна и поучна књига

Антологија наших народних приповедака

у редакцији проф Младена Лесковца

Професор новосадске Мушке гимназије, познати књижевник г. Младен Лесковац приредио је једну збирку наших народних приповедника, која је ових дана изишла из штампе под насловом: **„Наше народне приповетке"** (Антологија), као први број библиотеке „Школа и живот", у издању Југословенског професорског друштва, секције Нови Сад.

На 168 страница обичног формата проф г. Лесковац је објавио укупно 74 народне приповетке, које је поделио на ова поглавља: приповетке о животињама, бајке, мушке приповетке, легенде и шаљиве приповетке. Што је најважније, поред многобројних приповедака из Вукове, Врчевићеве, Грђића-Бјелокосића и Шаулићеве збирке, антологија г. Лесковца доноси низ изванредно лепих народних приповеда- Кнеза Михаила Обреновића, Кузмана, Цветковића, Дамјана Груборовића, Милана Шутвића, Грује Механџића, Максима Шкрвића, Андре Гавриловића, Тихомира Остојића, Светислава Вуловића, Камила Благајића и других скупљача наших народних умотворина. Ове приповетке су до сада биле мање познате, па је свакако корисно да се наша средњошколска омладина поближе упозна.

Антологија професора г. Младена Лесковца испуњава све естетске и педагошке услове. Сматрамо да нимало не претерујемо ако нагласимо, да је књига „Наше народне приповетке" од г. Лесковца једна од најуспелијих антологија наших народних приповедака.

Књига је у првом реду намењена средњошколској омладини ,ученицима нижих разреда. Већ сама намена књиге изискивала је и специјални рад на сређивању: у антологији, која није могла обухватити ни стотинити део наших народних приповедака, ваљало је унети оно што претставља цвет, бисер у нашој народној приповеци. Посао је, одиста, био колико тежак, толико и незахвалан. Професор г. Лесковац, који се овим значајним делом истакао ка оодличан познавалац наше народне књижевности, народног духа и фолклора уопште ,не само да је умео одабрати оно што је најбоље, него је тој одабраној збирци дао и врло складну целину. Његова антологија, несумњиво, претставља једно од најуспелијих приручника овакве врсте. Приређивач је пазио на језик, стил и поркло приповетке, па се ни у овоме правцу не би могли ставити никакви приговори.

До сада, у нашим средњим школама употребљаване су антологије народних приповедака од Ђоровића или Јовановића. Антологија проф. г. Лесковца има знатно преимућство и над овим збиркама, јер је по обиму мања, а по садржини драгоценија за оцену духа и маште нашег народа. Јер, ни једна друга збирка не садржи толико ванредно лепих народних приповедака, као антологија г. Лесковца.

Новосадској секцији Југословенског професорског друштва треба одати свако признање што је приступила издавању оваквих књига, а професору г. Лесковцу и захвалност на предузимљивости да нашу стручну литературу обогати још једним значајним и корисним делом.

Л. Д.

—о—

„Живот и рад", социјално-књижевни часопис. Изишла је и друга свеска овога часописа, за новембар 1937, у новом течају, са прилозима: др. Мих. Т. Арсића, Радивоја К. Новаковића, др. Ксеније Атанасијевић, Николе Ђоновића, Бранка Лазаревића, др. Милоша Ђ. Поповића, Светомира Настасијевића, и др. „Живот и рад" излази сваког првог у месецу. Цена појединoм броју 9 динара. Полугодишња претплата 100 динара.

*

Инвалидско питање — општенародно питање. Под овим насловом изишла је и трећа публикација Средишњег одбора Удружења ратних инвалида Краљевине Југославије. У овој књизи се доносе говори, изјаве и изреке наших државника и политичара о непроцењивости величине ратних жртава и њихових заслуга за стварање наше државне заједнице. Путем брошуре се апелује на надлежне да се што пре реши инвалидско питање у нашој земљи. Београд, 1937.

СПОРТ

Јучерашње утакмице у Новом Саду

Војводина—Слога (Велика Кикинда) 5:3 (3:2)

Убрзо после почетка, Војводина је водила са 3:0. Часовник је показивао да се игра свега 20 минута. Присутни су после ефикасног увода очекивали кишу голова. Или бар „још два комада“ до одмора. Међутим, играчи црвених су се задовољили постигнутим головима. Било им је доста. Престали су да трче. Зашто да се младићи замарају када је 3:0. Престали су и да се боре, скоро су стали са игром. Нашто ће све то, забога, када је 3:0 за њих. И почело је потцењивање противника. Прешло се на завитлавање. Публика је то највише осетила.

Слога је, затим, напипала Војводини „пулс“. Кренула је мало оштрије. Запела је из све снаге и унела забуну у одбрану домаћих. Милошевић, Живић и Немет су „гутали“ сваки озбиљнији напад гостију. Навала је све то хладнокрвно посматрала. Гости се, међутим, нису шалили и из два продора смањили су резултат на 3:2.

После одмора Војводина опседа гол Слоге читавих десет минута. После тога, продор гостију, један превиђен офсајд и — 3:3. Најзад се црвени буде из тешког сна, заузимају потпуно другу половину игралишта и у самом казненом простору држе Слогу у шаху. Тако, најзад, падају још два гола. Војводина је победила са 5:3, али је имала таквих ситуација да је могла постићи и двоцифрени резултат. Слога то није заслужила ниуком случају, али су те више него зреле ситуације постојале. Бекићу, Пинтеру и Божи Марковићу, (који није имао ни трунке среће), може се захвалити што је све пропуштено.

Војводина је била у оба полувремена много надмоћнија. Али зато играла слабо. На моменте врло слабо. Није то игра једног првака Нпп-а. Тако неозбиљно несме играти ни најгори трећеразредни клуб. Тако млако се не игра ни пинг-понг. Потребно је трчати, стартовати и борити се. Без тога Војводина није Војводина. Без тога футбал није футбал. Кад тога не би било, не би ни публика долазила на игралиште.

Слога је добар клуб. Њени играчи играју солидан ногомет. Без веће техничке спреме, али пожртвовано. Играју људи „са срцем и са вољом“, како се то каже. Поред свег пеха Војводине, да је Слога имала бољег голмана извукла би нерешен резултат. За њих је и овако лепо. Главно је да су оставили добар утисак. И да се нису обрукали.

Поставе:

Војводина: Шијачић; Живић, Немет; Милошевић, Божић, Рајковић; Срећков, Бекић, Велкер, Б. Марковић, Пинтер.

Слога: Остојин; Страјнић, Чорба; Јаничек, Јакаб, Прунић; Живић, Ђагрић, Алт, Путник, Трифунац.

Код гостију је знатно отскакао десни бек Страјнић. То је свакако најбољи играч Слоге. Запажени су још Јакаб, Живић и Путник.

У тиму Војводине у друго полувреме су изостављени Живић и Милошевић. Бекове су тада играли Муха и Симин, а Немет десног халфа. Најбољи играчи црвених били су Симин и Срећков. У навали Велкер није довољно искоришћен, а Божа је био добар само прво полувреме. О Бекићу би могли много рђавога рећи.

Голове су дали Велкер 3, Бекић и један аутогол Чорбе за Војводину, а Трифунац, Путник и Алт за Слогу.

Г. Емил Седер је био врло добар судија.

„Аустрија“ из Беча гостује 1 децембра у Новом Саду са својим комплетним тимом

Синделар ће водити напад „Аустрије против „Војводине“

„Војводина“ је закључила интернационалну утакмицу против бечке „Аустрије“ и то треба забележити као њен највећи успех за последњих неколико година. Јер, не треба заборавити да су бивши „Аматери“ најскупљи бечки клуб и, поред тога, највише тражен. „Аустрија“ је за последње дводневно гостовање у Београду однела ни мање ни више, него 45.000 динара, колико није плаћено у нашој престоници ни једном клубу са континента. „Аустрија“ гостује у Новом Саду на државни празник Уједињења, 1 децембра, а играће против комплетног тима јесењег првака Нпп-а, с. к. Војводине.

Бечлије су најавиле да у Нови Сад стижу 30 новембра увече, под вођством клупског менаџера г. Ланга и претседника клуба г. др. Шварца. „Аустрија“ ће у Новом Саду играти са својим комплетним тимом и то у саставу:

Церер, Андриц, Цеста, Адамек, Мок Науш, Риглер, Штро, Синделар, Јерузалем, Нојмер.

Из овога тима, изузев Андрица, Риглера и Нојмера, сви остали су играли у репрезентацији Аустрије. Већ неколико година су стални аустриски репрезентативци Шеста, Адамек, Науш, Синделар и Јерузалем, који претстављају најбоље бечке фудбалере. Синделар је, иначе, познат као играч светске класе, екстра вредности. Ако се томе дода да је „Аустрија“ и појединачно и скупно најбољи тим у Бечу, најизразитији претставник чувене „бечке школе“, онда ће гостовање еминентних професионалца из Беча претстављати за Нови Сад првокласну спортску атракцију.

Утакмица ће бити одиграна на игралишту „Карађорђе.“

ЦЕНОВНИК ОГЛАСА „ДАНА“

Страна има 4 ступца. Ширина стране је . . . 24 см.
Ширина једног ступца је 6 см.

ЦЕНЕ ОГЛАС;

1. Цела страна	дин. 1700.—	са држ. порезом дин.	1740.—
2. Пола стране	„ 850.—	„ „ „ „	890.—
3. 1:4 „	„ 425.—	„ „ „ „	445.—
4. На страни текста 1 см.		„	18.—
5. На огласној страни 1 см.		„	12.50

МАЛИ ОГЛАСИ:

1. Тражња службе до 10 речи	5.—
свака даља реч	0.50
2. Остале мали огласи до 10 речи	10.—
свака даља реч	1.—

БЕЛЕШКЕ И НОТИЦЕ:

Личне вести, свечари, помени, венчања, веридбе до 10 речи	15.—
свака даља реч	1.—

ДРАЖБЕНИ ОГЛАСИ:

А) о продаји покретнине: до 12 см.	90.—
Б) о продаји некретнине: до 12 см.	90.—
од 13 до 20 см.	120.—
од 21 до 25 см.	160.—
преко 25 см.	220.—

Осим горњих цена огласивач плаћа државни порез према величини огласа.

Другоразредно првенство у Н. Саду

Жск—Нфк 1:0 (1:0)

Јуче су у Новом Саду одигране две последње другоразредне првенствене утакмице у јесењој сезони. Обе утакмице одигране су на игралишту Трговачке омладине.

Трговачки — Текстил 3:0 (2:0). После добре скупне игре у пољу и лепе ефикасности пред противничким голом Трговачки је убедљиво победио добар и пожртвован тим Текстила са резултатом 3:0 (2:0). Игра је била на осредњем нивоу. Победници су у оба полувремена били надмоћнији, али је и Текстил заслужио да убаци бар почасни гол. Судио је врло добро г. Реш.

ЖСК — НФК 1:0 (1:0). — Победа ЖСК-а претставља огромно изненађење, јер се очекивао његов пораз са неколико голова разлике. НФК је јуче заиграо тако малерозно и са пехом, који су присутни тешко могли да схвате. Пораз тима фабрике кабела је у сваком случају незаслужен, јер је НФК стално играо на половини железничара. ЖСК је имао више среће него знања, али је оштром и пожртвованом одбраном успео да сачува своју мрежу од неколико згодитака. Судија г. Стеван Гал; врло добар.

Преостаје да се у другоразредном првенству одигра наставак утакмице између Трговачког и Карађорђа.

Ситуација тржишта кудеље непромењена

Оџаци, 15 новембра. — При живом зословању ситуација пијаце је непромењена.

Цена средњих квалитета. Сељачко кудеље 1а 6.50 до 7 дин., 2а 5.50—6, Вијана кудеља 1а 8.25—8.75, 2а 7.25 до 7.75, полувијана 7.25—8 дин. Отпаци од сељачке кудеље 3.25—3.50. Отпаци од вијане кудеље 1а 5.50—6, 2а 4.50 до 5 дин. Чешљана кудеља бр. 5 11 до 11.25 дин., брада 9.25—950, бр.. 6 12—12.25, брада 10 до 10.50. Немочена кудеља 5.75—6.25, отпаци 4—4.50, 1а отпаци од чешљане кудеље 7—7.25 динара.

МАЛИ ОГЛАСИ

Кућа

на Темеринској пијаци са 4 локала, гостионом, годишња рента 70.000 Површина 900 кв. хв. улични фронт 36 м. Хипотекарног дуга 200.000 у готовом 450.000 динара. Продаје искључиво **ДУШАН МИРКОВ, Карађорђева 16.** (4191)

КУЋА, ЈЕДАН ПЛАЦ и РАДИОНИЦА са плацом продаје се. **Адамовићева 48.** (4209)

4 НОВА ЛОКАЛА

издају се. **Упитати: Тошу Милакова, Темеринска 45.** (4215)

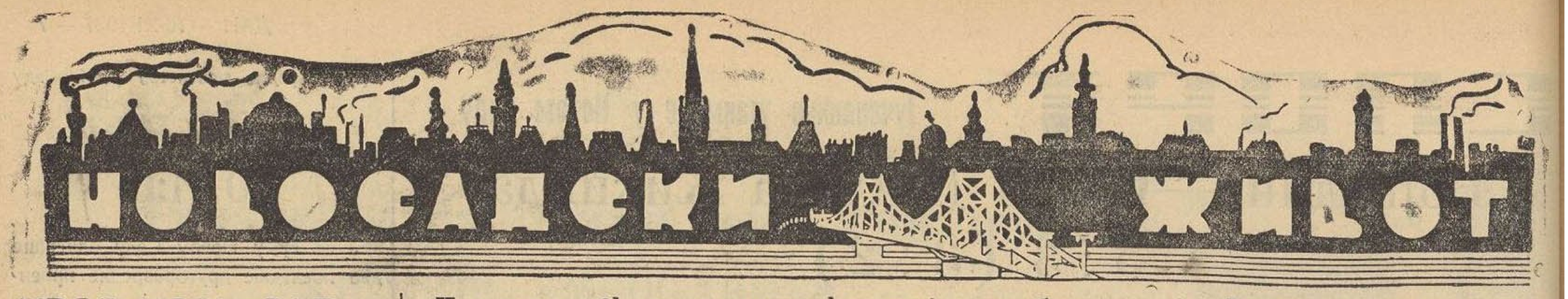

КРОЗ НОВИ САД

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. **Музеј Матице српске** отворен од 11—112 часова.

РЕСТОРАН СПОМЕН-ДОМ отворен свако вече, дансинг. Свира, Новосађанима најомиљенији џаз-оркестар „Русијан". **Директор Марковић.**

МЕТРОПОЛ БАР-ВАРИЈЕТЕ

Свако вече првокласан варијетски програм. Дансинг, џез. Одлична кујна. Солидне цене. Улаз бесплатан.

БИОСКОПИ

ЛУКСОР: 17
ИЗГУБЉЕН ГРАД.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ
од 13 до 19 новембра

Кр. Дворска апотека Мр. Ст. Д. Поповића, Краља Петра П (Футошка) 124. Телефон 33-74.

Апотека Попић, Николе Пашића 13. (телефон 23-79).

Апотека Наса. Жигровића, Петроварадин.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА

„Књаз Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД Трифковићев трг 3-I. Телефон 20—20 и 32—42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. Крагујевац: Телефон 88 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ

Рођења није било.

Венчани су: Љубиша Стојчевић, члан Бановинског позоришта и Злата Тодоровић, члан Бановинског позоришта.

—o—

ОПШТА ПОРЕСКА ОПОМЕНА ПОРЕСКЕ УПРАВЕ

Према одредбама чл. 148 Закона и правилника о непосредним порезима оброк кућарине, пореза на пословни промет који се плаћа паушално, пореза на ренте који се разрезује у пореском распореду, друштвеног пореза и војнице — доспео је за плаћање 1. октобрса о. г., а мора се платити до 15 новембра о. г.

Оброк земљарине — други део — доспева за плаћање 1 новембра о. г.

Позивају се сви порески дужници да до горњих рокова удовоље својој пореској обавези, јер ће се у противном по истеку горњих рокова (у року од 8 дана) приступити егзекутивном поступку т. ј. пленидби покретности, а потом трансферацији и продаји пленених покретности.

Упозоравају се сви порески обвезници, да је у њиховом интересу да сами изврше уплате на каси Пореске управе за град Нови Сад доспелог државног пореза са каматама до законски одређених рокова, и тиме избегну излишне трошкове и непријатности при вршењу егзекутивног поступка.

По истеку горњег рока т. ј. од 24 овог месеца спровешће се егзекутиван поступак без одлагања и ма каквих обзира извршиће се свом строгошћу код свих пореских обвезника — дужника који се и поред ове опомене оглуше о своју грађанску дужност према држави.

Из Пореске управе за шград Нови САД).

У недељу 21. о. м. одржаће се јавни збор за доношење прагматике о осигуравајућим друштвима

Иницијативом чиновника осигуравајућих друштава, Ботич припрема акцију за доношење прагматике за регулисање радних односа чиновника у осигуравајућим друштвима.

Познато је, да је већ 18 година на снази Прагматика и статут пензионог фонда у осигуравајућој задрузи „Кроација". Када се узме у обзир, да ова домаћа осигуравајућа установа не надмашује у погледу пословног капацитета друга већа, а нарочито страна осигуравајућа друштва, онда се може да изведе закључак, да друга осигуравајућа друштва не могу са оправданим разлогом да се бране од чињенице, што радни односи њихових чиновника нису никаквим уговорним стањем уређени. Савез банкарских чиновника је стога стао на гледиште с обзиром на тежину прилика у осталим осигуравајућим друштвима означених у слабим платама и у недостатку осигурања у слачају старости и изнемоглости, треба да и остала осигуравајућа друштва бар сада спроведу оно, што је „Кроација" спровела пре 18 година. Постављен је захтев за примену прагматике осигуравајуће задруге „Кроација" код осталих осигуравајућих друштава у целости, али са том разликом, што се тражи надопуна ове прагматике са захтевом за изједначење права женског са правима мушког помоћног особља. Из прагматичких прописа произлази и обавеза за оснивање пензионог фонда на основу истог статута, какав има „Кроација"

Чиновници осигуравајућих друштава у свима местима одржали су у споразуму са својом организацијом конференције, изабрали су по предузећима акционе одборе као и месне акционе одборе, који ће преко свог претставника бити заступљени на пленарној конференцији свих акционих одбора, која ће се одржати у Загребу као седишту Савеза после одржаних зборова и која ће у споразуму са управом Савеза донети одлуке, које буде ситуација наметнула.

Новосадска подружница Савеза банкарских, осигуравајућих, трговачких и индустриских чиновника Југославије у вези са овим акцијама, сазвала је јавни збор, који ће се одржати 21 о. м. у 9 часова у хотелу „Слобода".

Дванаеста скупштина Радничке коморе

У просторијама Радничке коморе данас пре подне одржана је дванаеста редовна годишња скупштина Радничке коморе. Скупштину је отворио претседник г. Фрања Шатиревић који је поздравио присутне чланове. После тога извршено је и прозивање чланова, избор оверача записника и избор комисије, која ће да прегледа закључне рачуне за прошлу годину, као и буџет за наступајућу годину. Било је присутно 48 делегата из свих места Војводине. Од стране Банске управе скупштини је присуствовао и стални комесар Министарства социјалне политике г. Стеван Мајсторовић.

Чланови комисије, пошто су прегледали закључне рачуне и буџет за текућу годину, прочитали су нацрт предлога, који је накнадно утврђен. О буџету је говорио секретар г. Рајковић који је у свом говору напоменуо употребу буџетских уштеда и ванбуџетских прихода у прошлој години. Затим је извршено утврђивање накнаде трошкова члановима скупштине коморе.

Без већих дискусија на крају скупштина Радничке коморе завршила је свој рад у реду и миру.

Филмови, који се приказују

„Изгубљен град"

У главим улогама Лилијан Бојл, Клое Лел, Јозеф Цвикарл

„Изгубљен град" је филм какав се одавно није гледао у Новом Саду. Ни језовитости из филма „Франкенштајн", ни страхоте из филма „Дракула", неће тако потрести и ужаснути гледаоце као филм „Изгубљен град".

Један млад енглески електро-технички инжињер помоћу разних новоконструисаних апарата у својој радионици открива да се центар електромагнетичке снаге налази негде у Средњој Африци.

Младом научнику нико не верује али он, да би доказао своју тврдњу, одлази са својим помоћником у једној експедицији у Африку да на лицу места докаже да се све необјашњиве електромагнетске појаве дешавају због страховите електромагнетичке снаге, која се налази у Средњој Африци. После дужег трагања млади научник Гордон Брус на свом детектору открива где се налази магнетичко брдо. Они одлазе даље, али у даљем продирању спречавају неки страховити црни џинови, који већи део чланова експедиције силом одводе у „Изгубљен град". Овде се сада откривају нове мистерије. У изгубљеном граду господари неки манијак и електро-технички геније Золок, који у својој власти држи Мањуса, великог научника и његову ћерку Нађу. Золок има само једну једину жељу да влада целим светом. Он мисли да треба прво уништити цело човечанство, па онда постати господар света. Његове машине и електрични апарати стварају чуда. Гордон и његов помоћник ћери падају под власт Золока. И сада у овом месту невиђених чудеса, развија се огорчена борба између Гордона и Золока. Употребљена су сва могућа сретства лукавства и технике. Ипак, Гордон побеђује и спасава све. Золок пада у лудачко беснило и изазива страшну експлозију која баца у ваздух цео Изгубљени град.

Овај филм приказује се од данас, 15 о. м., у бископу „Луксор".

МОДЕРНА ДАМА

носи сад **Интерлок-гаћице,** јер су топле и чине виткост

Добијају се у великом избору код **КЛАЈН ЕВГЕНА**

Нови Сад — Петровград

Први снег

видели су само они Новосађан, који су поноћ дочекали ван својих станова

Ноћас око пола 12 часова они Новосађани ,који су се касно у ноћи враћали из позоришта, са концерта „Винер зенгеркнабен" и других локала били су изненађени првим снегом. Снег је падао у великим пахуљцима, али се одмах и отапао. Снег се после претварао у снежну кишу. Ујутру ,када су Новосађани пошли на рад, од првог снега није било више ни трага. Изгледа да је то требало да буде последњи мементо онима који још нису набавили дрво и угаљ...

НАЈБОЉЕ ЋЕТЕ РУЧАТИ У РЕСТОРАНУ СЛОБОДЕ

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Позната наша новосадска велетрговина кућног и кухињског прибора **САВЕ НИШЕВИЋА** приређује у својим просторијама сутра и наредних дана **ПРОПАГАНДНО КУВАЊЕ У ЈЕНСКОМ ДУРАКС СТАКЛУ** на које се учтиво позивају све практичне и савремене домаћице.

Просветна организација жена „Једнакост" приредила је у недељу, у својим просторијама, једно предавање у циљу обавештења жена радница, домаћица и мајки о заштити здравља жене. Предавање је одржао г. др. Никола Грујић, лекар, специјалиста за женске болести, са темом „О женским болестима и хигијени жене раднице код куће".

Соколско друштво у Новом Саду позива све своје нове чланове да неизоставно присуствују предавањима Соколске идејне школе која ће се одржавати сваког понедељника, у малој дворани Спомен-дома, у 8 часова увече. Похађање ове школе потребно је ради дефинитивног пријема у чланство.

Најбољи извор за набавку
РАДИО АПАРАТА и ЛУСТЕРА
јесте
philips radio
РАДОЊИЋ ТЕОФАНОВИЋ

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Јована Ђорђевића 2. — Власник: за ДАН к. д. СВЕТОЗАР ЋИВАНОВИЋ, Јована Бошковића 1
Штампа „Дан" к. д., штампарско предузеће Краља Александра ул. 7.